

Museale molenvondst

De Dingheerd aan de Dingeweg in Uithuizen is een sfeervolle oude boerderij, waar Boerma's Antiekhoeve is gevestigd. In 2002 nam Erik Boerma de zaak over van zijn vader en ontvangt sindsdien klanten uit heel Nederland en zelfs van ver daarbuiten. Op de website van de Antiekhoeve is te lezen dat Boerma niet alleen handelt in antiek maar ook voorziet '(...) in een vorm van dienstverlening. Hij ontzorgt op het moment dat u verantwoordelijk wordt voor de nalatenschap van bijvoorbeeld een familielid of bekende. Een gehele of een deel van een boedel kan worden ingenomen waar dan ook in Nederland'. In de hoeve duiken ook regelmatig 'molenvoorwerpen' op. Over één van deze voorwerpen gaat onderstaande bijdrage.

Gerardus Schoorl uit De Rijp vestigde op 4 november 1871 aan de Lagedijk 200-202 te Zaandijk een zilvermederij. De zaak breidde zich uit met filialen in de Kalverstraat te Amsterdam en in Haarlem. In 1879 werden winkel en werkplaats in Zaandijk verbouwd en vernieuwd.

De Zaanlandse Zilvermederij staat vooral bekend om zijn Oudhollandse taferelen en zilveren molens en – vogels op voorwerpen. De molens werden gegoten in twee delen: de bodem en de bovenkant die dan vervolgens met de hand werden afgewerkt. Dit is ook de reden waarom de bodem apart werd gemerkt naast de bovenkant uiteraard.

Details van de molen

Lopende leeuw + II in Zeskant = 2e Gehalte Nederlands Zilver (Groot sedert 1953 t/m Heden)

Minervakop + A = Waarborgkantoor Amsterdam (Sedert 1813 t/m Heden)

Jaarletter = Y (1958)

Meesterteken = Z Hamer Z in Ruitvorm = Zaanlandse

Hoogte Molenlichaam zonder Wieken = 14,5 cm

Hoogte Molenlichaam met wieken = 21,0 cm

Doorsnede Onderbouw Molen = 10,0 cm

Type Molen = Achtkanter (Zuid Hollands)

De molen is mogelijk gemaakt naar aanleiding van een 50 jarig jubileum.

De Zuid-Hollandse poldermolen, of 'achtkanter' wordt gezien als de 'klassieke poldermolen'. Deze molen heeft zich ontwikkeld vanuit de binnenkruier, die zich alleen in Noord-Holland heeft weten te handhaven. Het is een 'buitenkruier', bestaande uit een achtkante stenen onderbouw en een mooi gedetailleerd, met riet bekleed achtkantig molenlichaam. De kap van deze molen is beweegbaar en op de wind te kruien met behulp van het staartwerk en het daaraan bevestigde kruirad. Door het wiekenkruis recht op de wind te zetten kan de molen zijn maximale kracht ontwikkelen. Net als de Noord-Hollandse poldermolen staat deze

molen ook vaak in een molengang. In het noorden van het land komen zogenaamde monniksmolentjes voor. Dit zijn kleine weidemolens die enigszins lijken op de Zuid-Hollandse poldermolen.

Erik Boerma,
eigenaar van Boerma's Antiekhoeve in Uithuizen

Foto Gijs van der Sleen

